

## Tíz percig Apponyi Alberttel.

Szeged, június 16. (Saját tudósítónktól.) Szombaton este kilenc órakor a hotel széles lépcsőjén jött le fényes, selymes szmokingban. Szegedről beszélgettem vele és az utcáról. A földszinten ötven jöttek szembe vele a lépcsőn. Idegen utasok csomagokkal, akik talán még soha sem voltak Szegeden. És talán nem is jönnek többet ide. Megtorpantak a lépcsőn. Főlnéztek rá. Letették a koffereket. És levették a kalapjukat. Ugy várták meg, míg kiment a kapun.

És végigment a városon éjszakai, hűvös szélben, kabát nélkül, hajdon fővel. Azt mondta: *Nem fázom!*

És utána néztünk: *milyen fiatal, a bölcs, az ember, a nesztör.*

Vasárnap délelőtt fogadott a polgármester pamlagán. Először jött a sajtó, aztán a többiek. Ott volt mindenki a szobában, a küldötségek, a város királyai, a tisztelők, a bámulók. Előbünk állt, várta a kérdéseket és felelt. Mindenre, gyorsan, világosan, okosan. Vitakozott. A tömeg nevetett. Apponyi komoly volt, rám nézett, felelt.

Ahogy a terembe léptem, kezet nyújtott. Megálltam előtte. Így akartam csinálni az interjút. Apponyi előtt nem lehet leülni. Ő szólt rám.

— Üljünk le kérem! Az asztalhoz.

Aztán szinte bocsánatot kért, hogy itt fogad minket. Mosolygott és azt mondta, most úgy csinál, mint Newyorkban, amikor minden ujság riportere megrohanta, amikor megérkezett. Ott is bocsánatot kért, aztán meghívta őket egy délelőtti — huszonötöt egyszerre — leült közejük és huszonöt riportert kérdését várta. Másfél óráig ült közöttük. Másfél óra múlva ő kérdezte: Van-e még kérdés?

Tíz percig ültem vele szemben, az óriással, aki előtt mindenki leveles a kalapját, aki előtt nem lehet leülni. Közelebb hívott, egy székkel értebb, hogy pontosabban hallja a kérdéseket. Tíz percig nézett a szemünkbe, megvárta a kérdést, aztán tisztán, lassan, nyugodtan felelt. Így képzelem el az ember az interjút, — amikor még nem ujságíró. Amikor csak az óriás oceanontuli lapokat olvassa.

Az első kérdés:

— Kegyelmes uram, hogyan látja az eljövendő napokat, a közeljövő életét és politikáját?

Azonnal kész volt a válasz:

— Sok jól a közel jövőről nagyon nehéz mondani. Az tény, mint az a napokban megjelent jelentésekben a nyilvánosságra került, hogy most már biztos a külföldi kölcsön, hogy most már nem csak ígéretek lesznek, de kölcsön is. Magáról a kölcsönről egy jobb éra lehetőségét, eljövételét nem lehet látni. Óriási erőfeszítés, fegyverkeztség szükséges minden tényezőtől hogy a jobb érnak csak valami kezdete virradjon ránk.

— Igen súlyos közgazdasági helyzetnek nézünk eleje és el kell szánva lennünk arra, hogy

nagyon súlyos évek tagnak következni. Ha már a kölcsön és a lekötöttség megvan, — akkor minden dídotat meg kell hozni! Hogy a békekötés igazságtalanságai enyhítésének csak a lehetőségét is meg fogják adni a hatalmak, arra csak egy válaszom van: ez első sorban rajtunk áll; végre helyre kell állítani minden föltételt és huza-vona nélkül a legteljesebb konszolidációt! Hangsúlyozom, abszolúte nem adok híngot a kétségbeesés érzelmének, de érezni kell, hogy itt igen súlyos idők következnek.

— Külföldi kölcsön nélkül — szóltam közbe — el lehetett-e volna képzelni Magyarország rekonstrukcióját, kegyelmes uram?

— Erre a kérdésre sem igenlő, sem nemlő választ nem adhatok. Ha a reparációs problémától el lehetett volna tekinteni, akkor föltétlenül el tudtam volna képzelni az ország talpraállítását a súlyos föltételt külföldi kölcsön nélkül is. De ettől a problémától most nem lehet eltekinteni. Ma mindennek jóformán sarkpontja a reparáció kérdése, enélkül semmiféle szanálási művelet ma el sem képzelhető. Meddő dolog azonban a fejünket most ezeken törni: az adott viszonyok között már nem lehetett mást csinálni.

— Kegyelmes uram, ha előbb kezdtek volna foglalkozni a kormányok a rekonstrukciós gondolatával?...

— Akkor egészen más, föltétlenül könnyebb lett volna a helyzet, de most nem merem határozottsággal állítani, hogy a szanálási akciónak sikere lett volna akkor a külhatalmak támogatása nélkül.

A következőket kérdeztem ezután: A három nappal ezelőtt lefolyt francia elnökválasztás eredménye jelent-e változást a világpolitikában?

— Az kétségtelen — felelte —, hogy az új parlamenti többség, amely előbb Angliában, most pedig Franciaországban lépett föl szinte csodálatos erővel és egyidejűséggel, hajlandóságot mutat a békeszerződésekből keletkezett kirívó igazságtalanságokat enyhíteni, de most még erre nem mernék nagyon sokat építeni, mert az erélyesebben színezett, nacionalista kisebbségi blokk mégis egy hatalmas kisebbséget jelent Franciaországban, úgy hogy ez a legerélyesebb nyomást igyekszik majd gyakorolni, mielőtt olyan nemzetközi kérdésekről lesz szó, amelyek nagyon közel állnak hozzájuk.

— Ami mireánk nézve maradandó és megbízható hatás, az csak a művelt világ közvéleményének átalakítása lehet. Ezt a közvéleményt azonban rövid idő alatt meg lehet munkálni. Nekem most egyetlen célom van: egy új közvélemény megteremtése.

Ezt már hevíltén és kissé kipirult arccal mondotta. Szívének, agyának teljes meggyőződésével. Aztán föllélt s kezét nyújtotta.

Vér György.

## Hogyan dolgoznak a szegedi árvaszéken?

A közigazgatási bizottság ülése.

Szeged, június 16. (Saját tudósítónktól.) A közigazgatási bizottság hétfőn délután négy órakor tartotta júniusi ülését. Az ülést a polgármester nyitotta meg, az elnöklést azonban később átadta a főispánnak, aki fél öt óra után érkezett meg az ülésterembe.

Pávó Ferenc olvasta fel először a polgármester havi jelentését, amelyből kiderült, hogy a város házipénztárának májusban harmincmillió volt a bevétele, kiadása pedig huszonkilencmillió.

Bárdoss Béla tb. főjegyző néhány fegyelmi ügyet terjesztett elő. Papp Ferenc felfüggesztett tűzoltófőparancsnok, akit a fegyelmi választmány többrendbeli fegyelmi vétségért 1000 korona pénzbírságra büntetett, most megfélebbezte az ítéletet a belügyminiszterhez. A bizottság a felebbezést felterjeszti.

Bárkányi Zoltán árvaszéki elnök terjesztette ezután elő jelentését, majd elmondotta, hogy a polgármester még mindig nem számolt be az árvaszékhez kiküldött vizsgáló bizottság működésének eredményéről, pedig az árvaszéknél néhány tisztviselő tartós betegsége miatt nagy a munkatorlás és ha rövidesen nem kap kisegítő munkaerőt, a hátralékos akták nagyon megzavarodnak.

A polgármester azonnal reflektált a felszólásra. Hivatalos értesítést nem kapott arról, hogy a vizsgáló bizottság működéséről jelentést kellene beterjesztenie a közigazgatási bizottsághoz. Amikor a vizsgáló bizottsággal vizsgálót tartott az árvaszéknél, megállapították, hogy a kezelőszemélyzet mintaszerűen elvégzi munkáját a hiányos

létszám ellenére is. Nagy sajnálattal állapítja meg azonban, hogy *ugyanaz nem mondható el az árvaszék fogalmazói karáról.* Meg van győződve arról, hogy a munkát a meglévő tisztviselők is elvégezhetik akadálytalanul, különösen, ha megérkezik a hivatalos idő meghosszabbításáról szóló kormányrendelet. Az árvaszéken meglehetősen lanya az ellenőrzés. Bejelenti a polgármester egyébként, hogy hétfőn már egy közigazgatási fogalmazót beosztott ideiglenesen az árvaszékhez, pedig a létszám most sem kisebb, mint a háború előtt volt.

Bárkányi Zoltán szólt fel ismét. Kijelenti, hogy a szegedi árvaszéknél az ülnökök kétszerannyi ügydarabot intéznek el egy év alatt, mint amennyit bárhol másutt.

A polgármester folytatta ezután a beszédet. A közigazgatási bizottság nem hivatott arra, hogy ilyen aprólékos ügyekkel foglalkozzon. De ha már az elnök idehozta a kérdést, el kell mondania, hogy több ízben járt az árvaszéknél és sokszor tapasztalta, hogy sem az ülnökök, sem maga az elnök nem jár fel nyolc órakor hivatalába. A kezelőszemélyzet azonban pontos. Felkéri az elnököt, hogy a fogalmazói kar munkarejét jobban használja ki, mert amikor az egész országban sürgetik a tisztviselői létszámcsoökkentést, nem kívánhatja az árvaszék sem a létszámnövelést.

A bizottság a hosszúra nyúló vita után úgy határozott, hogy az árvaszéki elnök jelentését tudomásul veszi és megnyugvással veszi tudomásul azt is, hogy a polgármester adott már egy segéderőt az árvaszékhez, de megkeresi a polgármes-

tert, hogy az árvaszék fölött való felügyeleti jogait a lehető legerélyesebben gyakorolja.

A főorvos jelentése következett. A közegészség kifogástalan. A népesség héttel szaporodott az elmúlt hónapban.

Dr. Botka Sándor rendőrfőtanácsos a szegedi kapitányság két hónapi működéséről számol be egyszerre. (A múlt hónapi ülésen ugyanis nem jelenhetett meg.) Jelentése szerint a közbiztonsági állapot kielégítő volt. A bűncselekmények száma csökkent, aminek valószínűleg az az oka, hogy a tavaszi munkák megkezdődésével javultak a megélhetési viszonyok. A bűnügyi statisztika szerint az elmúlt két hónapban 26 öngyilkosság történt.

Ezután a többi hivatalok vezetői olvasták fel sablonos jelentéseiket, amelyekben följegyzésre méltó nem igen akadt.

## Megszüntették a város katonai ügyosztályát.

Szeged, június 16. (Saját tudósítónktól.) Amikor a létszámcsoökkentésről szóló törvény értelmében megalakult a létszámcsoökkentő bizottság, maga Balogh Károly, az építési és katonai ügy osztály vezetője volt az, aki beadványt intézett a polgármesterhez, mint a létszámcsoökkentő bizottság elnökéhez és javasolta az ügyosztály megszüntetését. Beadványában rámutatott arra, hogy a változott viszonyok mellett a katonai ügyek száma annyira csökkent, hogy a külön ügyosztály fenntartására semmi szükség nincs. A katonai ügyek tanácsai előadását valamelyik továbbra is fenntartandó és kevésbé megterhelt tanácsai ügyosztály vezetője vállalhatja. Az építési ügyeket pedig a szervezeti szabályzat módosítása esetén maga a mérnöki hivatal vezetője referálhatja a tanácsüléseken, mint az építési ügyek előadója. Így az ügykezelés is jelentékenyen egyszerűsödne, ami szintén a takarékság elvét szolgálná.

A létszámcsoökkentő bizottság Balogh Károly álláspontját akceptálta is, de nem minden részletében. Határozatában kimondotta a katonai és építési ügyosztály megszüntetését, de az építési ügyek előadásával nem a mérnöki hivatal vezetőjét bízta meg, hanem az építési ügyeket is egy másik tanácsai ügyosztály hatáskörébe utalta. A határozat végrehajtását illetőleg pedig úgy döntött a bizottság, hogy a katonai ügyosztályt csak akkor szüntetik meg, ha egy tanácsnoki állás természetes uton megürül. Ebben az esetben ezt a tanácsnoki állást többé nem töltene be. Nem gondolt természetesen senkire arra, hogy éppen Balogh Károly állása lesz az, amely leghamarabb gazdátlanul marad. A létszámcsoökkentő bizottság inkább nyugdíjba vonulásra gondolt, hiszen már régen szó van arról, hogy a tanács idősebb tagjai, akik kitöltötték már régen teljes szolgálati idejüket, nyugdíjba vonulnak.

Balogh Károly váratlan halála most aktuálisá tette a létszámcsoökkentő bizottság határozatának végrehajtását, ami a polgármester hatáskörébe tartozik. A polgármester hétfőn letárgyalta a kérdést és már meg is hozta határozatát. Elrendelte az építési és katonai ügyosztály megszüntetését. Az építési és katonai ügyeket dr. Szendrey Jenő tanácsnok vezetésével a működő előjárásügyi ügyosztály hatáskörébe utalta a polgármester. Így tehát ezután az építési és katonai ügyeket is Szendrey Jenő referálja a tanácsban. A katonai ügyosztály hivatalos helyiségeit Balogh Károly szobájával együtt az előjárásügyi ügyosztály kapja meg és így odaköltözhethet az ügyosztály egyik hivatala: a kihágási bíróság, amely eddig a Dugonics-utcában talált ideiglenes helyiséget.

Amikor Balogh Károly lemondott a pénzügyi osztály vezetéséről és átvette a katonai ügyosztályt, a polgármester kívánságára, mint katonai ügy szenátor is megtartotta a javadalmi bizottság elnöki tisztségét és ezzel a javadalmi ügyeket is. A polgármester most a javadalmi bizottság elnöki tisztségét Fodor Jenő adóügyi szenátorra ruházta és rábízta a javadalmi ügyek intézését is.

Balogh Károly halálával megürült az árvizsgáló bizottság elnöki tisztsége is, amelyet az elhunyt szenátor a bizottság megalakítása óta betöltött. Mivel minden valószínűség szerint az árvizsgáló bizottság már egy sem éli sokáig tul elnökét, a tisztséget nem is töltik be. Az ügyeket Kiss Ferenc miniszteri tanácsos, a bizottság helyettes elnöke fogja intézni.

## Ujabb hír a cári család meggyilkolásáról.

Páris, június 16. A *Matin* újabb leleplezést közöl a cári család meggyilkolásáról. E szerint a cár, a cárné és gyermekeik holttestét elégették és hamvaikat Janin francia tábornok, aki a cseheknek Vladivosztokba való visszahívását irányította, 1922-ben Franciaországba vitte.

A Devizaközpont közli, hogy 100 takarékkorona árfolyama egyenlő 130 papirkoronával.